

Pašvaldības aģentūra
RĪGAS PILSĒTAS ARHITEKTA BIROJS

Reģistrācijas Nr. 90002099755, Dzirnau iela 60A-21, Rīga, LV-1050,
tālrunis 67105941, fakss 67105998, e pasts: rpab@riga.lv

Rīgā

29.03.2018 Nr. RPAB-18-8-nd

Uz 21.02.2018 Nr. 123/a/00-2018

Atzinums lokālpilānojumam teritorijai
Zaķusalas dienvīdu daļā

P/a "Rīgas pilsētas arhitekta birojs" [turpmāk Birojs] sniedz atzinumu par lokālpilānojumu teritorijai Zaķusalas dienvīdu daļā [turpmāk Lokālpilānojums], kas izstrādāts saskaņā ar Rīgas domes 11.04.2017. lēmumu nr. 5084 nolūkā pamatot Rīgas pilsētas teritorijas pilānojuma grozījumu nepieciešamību, balstoties uz [redacted] izsludinātā atklātā konkursa "Par labāko Zaķusalas teritorijas telpiskā pilānojuma attīstības vīzijas koncepcijas izstrādi" iegūtiem rezultātiem.

Birojs sniedz atzinumu saistībā ar apbūves struktūru, publiskās ārtelpas kvalitāti, apstādījumu struktūru, autonomiēošanas principiem, kontekstā ar Pilsētas attīstības departamenta izsniegto darba uzdevumu un Rīgas pilsētas arhitekta kolēģijas 07.09.2016. sēdē vērtēto.

Birojs konceptuāli atbalsta Lokālpilānojumu attiecībā uz:

1. apbūves telpisko un pilānojuma struktūru un tās ietekmi uz apkārtējo pilsētvidi, t.sk. esošās ielas- Zaķusalas krastmalas daļas pārcelšanu salas iekšienē, Daugavas krastu atbrīvojot no transporta satiksmes un padarot to publiski pieejamu gājējiem.

2. publiskās ārtelpas kvalitāti un apstādījumu struktūras risinājumiem., t. sk.,

- Daugavas krastmalu veidojot kā "urbānu" promenādi, kas publiski pieejama gājējiem, velobraucējiem, makšķerniekiem un ūdens transporta lietotājiem;

- Mazās Daugavas krastmalu veidojot kā rekreācijas un aktīvās atpūtas zonu dabiskā krastmalā [pludmale, laivu piestātnes];

- paredzot lokālo centru salas lineārajā struktūrā, kas savieno abas Zaķusalas krastmalas, kas pilānots kā no autosatiksmes brīvs publisks laukums un telpiski akcentēts;

- "publiskās platformas" iekškvartālos – kā publiskās ārtelpas joslas ar gājēju prioritāti un ar iespēju veidot komercplatības ēku pirmajos stāvos.

3. transportlīdekļu novietēošanas noteikumiem, t.sk. limitēto autostāvvietu skaitu atklātās autonomiētnēs vienā zemes vienībā.

Birojs konceptuāli neatbalsta Lokālpilānojuma risinājumus attiecībā uz atteikšanos no ūdens kanālu struktūras realizācijas,

Tiek atzīmēts, ka Lokālpilānojums izstrādāts saglabājot konkursā uzvarējušo Zaķusalas apbūves priekšlikumu, detalizējot un precizējot arhitektu apvienības [redacted] vīziju, tajā skaitā saglabājot konkursā uzvarējušās attīstības vīzijas piedāvāto apbūves struktūru, kuras viens no būtiskiem pamatelementiem ir ūdens kanālu struktūra dzīvojamā

apbūvē – kas ir Eiropas pilsētās plaši adaptēts paņēmieni, lai radītu cilvēkam patīkamu vidi un veicinātu dzīvojamā rajona PĀ izmantojamības dažādību.

Tajā pašā laikā lokālpilnveidošanas risinājumos [bez īpaša paskaidrojuma un pamatojuma] nav ietverta ideja par raktu kanālu – kā struktūras elementu izveidi projekta teritorijā, to aizvietojo ar labiekārtojuma elementiem dažādās formās – kā dekoratīviem baseiniem, eksponētām lietusūdens savākšanas vietām un tml. Nevaram piekrist, ka šāds risinājums atbilst uzvarētāju vīzijai un, ka tas piešķir Zaķusalas attīstībai iespēju pacelt Rīgas tēlu līdzīgā vai tādā pašā līmenī, kā citās Ziemeļeiropas galvaspilsētās, kas ir būvētas pie un uz ūdens.

Atgādinām, ka izskatot arhitektu apvienības [redacted] konkursam izstrādāto materiālu Rīgas pilsētas arhitekta 07.09.2016. kolēģijas sēdē tika atzīts, ka lai gan Rīga galvenokārt attīstījusies uz ūdens teritoriju rēķina, tomēr devums ūdens telpai līdz šim bijis ļoti mazs. Par būtisku tika atzīts, ka viens no kritērijiem ūdens telpas izmantošanā ir ūdens malas fiziskais pagarinājums, kas objektīvi vairo jebkura ūdens objekta vērtību.

Tika atzīts, ka kanālu ideja ir atbalstāma kā nenoliedzami vēlama dzīves kvalitāte un ka ūdensmalu fizisks pagarinājums, iesaistot to apbūves struktūrā ir pamatots, jo ir pienesums pilsētvides kvalitātei.

Novērtējot Lokālpilnveidošanas nozīmi pilsētas centrālās daļas nozīmīgas teritorijas attīstībā ilgtermiņā, Birojs par būtisku publiskās ārtelpas risinājumu pilnveidošanā uzskata tieši kanālu struktūras iekļaušanu plānotajā apbūves struktūrā, lai veicinātu krastmalu izmantošanu rekreācijai (labo praksi un piemēru), izmantojot ūdens malu pagarinājuma iespēju līdzīgi kā Francijā un Dānijā un, ir gatavs sadarboties ar teritorijas attīstītāju un pilnveidošanas izstrādātājiem šīs idejas īstenošanā.

Turpinot darbu pie Lokālpilnveidošanas Birojs par būtisku publiskās ārtelpas risinājumu pilnveidošanā uzskata teritorijas izmantošanas un apbūves nosacījumu [turpmāk TIAN] precizēšanu un konkretizēšanu, kā arī atsevišķus plānotās transporta struktūras risinājumus.

1.TIAN [.] 106 nosaka, ka gājēju promenāde gar Daugavas krastmalu ir publiskās ārtelpas teritorija ar prioritāti gājējiem.

Promenāde pēc definīcijas ir pastaiga – pastaigai paredzēts ceļš. Lokālpilnveidojumā promenādes telpa ir paredzēta kā apvienota telpa gan gājējam, gan velobraucējam un velobraucējs var pārvietoties gan gar krastu [šķērsprofils 7e-7e], gan gar apbūvi [šķērsprofils 7d-7d]. Lai gājējam nodrošinātu pastaigas raksturu, kā arī drošu un ērtu pārvietošanos promenādes telpā, kā galveno publiskās ārtelpas kritēriju, būtu jāparedz sadalošā josla starp gājēju un velobraucēju.

2.TIAN [.] 34 paredz Zaķusalas dienvidu daļas parkā paredz apvienoto gājēju un veloceliņu. Arī šajā gadījumā, lai gājējam nodrošinātu pastaigas raksturu, kā arī drošu un ērtu pārvietošanos parka telpā, kā galveno publiskās ārtelpas kritēriju, būtu jāparedz sadalošā josla starp gājēju un velobraucēju.

3.TIAN [.]116 nosaka, ka publiskām ēkām un objektiem jāparedz velosipēdu novietnes. Punkts jāpapildina ar noteikumu neparedzēt velosipēdu novietnes arī pie daudzdzīvokļu dzīvojamām ēkām.

Lokālpilnveidojumā jādod definīcija/skaidrojums “labiekārtotai publiskās ārtelpas joslai” [šauras joslas kvartālu vidusdaļās].

Lokālpilnveidojums paredz, ka velobraucējs var izmantot tikai daļu no promenādes telpas gar Daugavu - uz ziemeļiem no centrālā laukuma. Savukārt daļā uz dienvidiem tas nav paredzēts [šķērsprofili 7-7; 7B-7B]. Turklāt Lokālpilnveidojuma risinājumā sev atvēlētajā promenādes daļā velobraucējs var nokļūt acīmredzot tikai no laukuma, no šķērsielas tas nav paredzēts [šķērsprofils 7a-7a].

Ieteicams izvērtēt velociņa esamību promenādes telpā kopumā un ērtu piekļuvi tai, detalizējot atsevišķus plānotās satiksmes struktūras elementus.

Sadaļā par teritoriju pie ūdens attīstību ir atruna, ka sakarā ar to ka Lokālplānojuma teritorijā faktiski nav iekļautas Ūdeņu teritorijas, tas neparedz konkrētus teritorijai pieguļošo ūdens teritoriju konkrētus izmantošanas priekšlikumus, Lokālplānojumā Krastmalu un pieguļošo ūdens teritoriju izmantošanas priekšlikumos būtu konkretizējamas vietas, kur izvietot laivu bāzes, laivu piestātnes, terases un satiksmes kuģu piestātņi pie Radio un televīzijas torņa.

Ar šiem kvalitatīvas publiskās ārtelpas veidošanas kritērijiem un definīcijām lūdzam papildināt Lokālplānojuma TIAN sadaļu un izvērtēt velosatiksmes struktūru Daugavas promenādes telpā un konkretizēt Krastmalu un pieguļošo ūdens teritoriju izmantošanas priekšlikumus.

Informējam, ka Lokālplānojuma publiskās apspriešanas laikā, par Lokālplānojuma priekšlikumiem diskutēsīm arī Rīgas pilsētas arhitekta kolēģijā.

Direktors

G. Princis

Bula 67105939